

Beleid en Verordening afvalstoffenheffing 2020

Aan de gemeenteraad

VOORSTEL

Wij stellen u voor:

1. Kennis te nemen van de bijgevoegde analyse financiën afval en reiniging;
2. De kosten van zwerfafval met ingang van 2020 voor 2/3 op te nemen onder Programma 2 taakveld 2.1 Verkeer en vervoer;
3. De vergoeding aan verenigingen met ingang van 2020 op te nemen onder Programma 5 taakveld 5.1 Sport en activering;
4. De volgende maatregelen door te voeren in de Verordening afvalstoffenheffing 2020:
 - a. De afvalstoffenheffing 2020 vast te stellen op € 264,36;
 - b. De drempel voor gratis storten op de Milieustraat te verlagen naar 100 kilogram;
 - c. De tarieven voor de Milieustraat te actualiseren naar € 0,05 en € 0,10;
 - d. Eén uniform tarief van €25,00 per kuub vast te stellen voor de 'takkenroute' in de hele gemeente;
5. De Verordening afvalstoffenheffing 2020, zoals bijgevoegd in bijlage B19.002615, vast te stellen;
6. Bijgevoegde begrotingswijziging voor het dienstjaar 2020 vast te stellen.

INHOUD**INLEIDING**

Om belastingen te kunnen heffen, is het noodzakelijk dat er door de gemeenteraad verordeningen zijn vastgesteld. Voor de correcte heffing in 2020, wordt met dit voorstel de Verordening Afvalstoffenheffing 2020 ter vaststelling aan u voorgelegd.

De afvalbranche is sterk in beweging en uiteenlopende ontwikkelingen hebben invloed op het tarief. In het voorjaar van 2019 is u toegezegd dat er een analyse wordt gemaakt waarin de ontwikkelingen en effecten voor afval en reiniging worden uitgewerkt. De analyse vormt de basis voor de voorgestelde maatregelen en is daarmee onderdeel van dit raadsvoorstel.

We concluderen in de analyse dat om een 100% kostendekkende afvalstoffenheffing te hanteren, de afvalstoffenheffing in de gemeente Dronten met 11% moet worden verhoogd ten opzichte van het basistarief 2019. De stijgende kosten voor het verwerken van afval en dalende opbrengsten voor de grondstoffen maken dat de huidige heffing niet meer toereikend is. Er worden maatregelen voorgesteld waardoor de tariefstijging niet hoger wordt dan strikt noodzakelijk.

De analyse laat zien dat Dronten goed op weg is om de VANG-doelstelling van 100 kilogram restafval per inwoner in 2020 te realiseren. Er is echter meer winst te behalen door nog beter te scheiden. De verwachting van de lagere kosten en hogere opbrengsten, zoals we die in 2017 voorzagen, moet worden bijgesteld als gevolg van diverse landelijke autonome ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen hebben als gevolg dat ondanks de daling van het aantal kilogram restafval per inwoner de kosten voor het huidige aantal kilo's hoger zijn dan de kosten in 2017. De verwachting uit 2017 dat het tarief zou dalen is daarmee niet uitgekomen. Een ontwikkeling die we ook landelijk terug zien bij andere gemeenten. De andere kant van de medaille is dat wanneer er geen maatregelen waren doorgevoerd om de daling van restafval te realiseren (invoering omgekeerd inzamelen) het negatieve effect nog groter was geweest.

In 2018 en 2019 konden meerkosten worden opgevangen vanuit de voorziening die was getroffen om schommelingen in de begroting op te vangen. Ondanks dat de kosten in die jaren hoger waren dan de inkomsten was de voorziening omvangrijk genoeg om in 2018 en ook in 2019 een incidentele korting te verlenen van € 15,-. Voor 2020 is dit niet meer mogelijk omdat de voorziening is uitgeput.

Daarnaast is er een aantal aspecten, die vanuit wettelijk kader dwingen tot maatregelen. Dit betreft bijvoorbeeld de toerekening in de begroting voor het schoonhouden van de openbare ruimte/ het terugdringen van zwerfafval. Ook zijn er aspecten die vanaf 2020 niet meer tot de begroting van afval behoren en op een andere manier invulling krijgen, namelijk de samenwerking met verenigingen.

De afvalbranche is sterk in beweging. Er is in toenemende mate aandacht voor duurzaamheid en circulariteit. De tijd dat afval geld oplevert is voorbij en zien we dit terug in de trends en ontwikkelingen. De verwachting is daarom dat de stijging van de kosten en daling van opbrengsten zich in de toekomst verder doorzetten.

ARGUMENTEN

1.1 Breed inzicht ontwikkelingen afval en reiniging

Het palet aan ontwikkelingen en (financiële) effecten in de afvalbranche is breed, dat geldt ook voor Dronten. Deze analyse geeft u inzicht in de context en maatregelen die het tarief van de afvalstoffenheffing 2020 bepalen.

2.1 Kosten zwerfafval mogen wettelijk voor 1/3 worden toegerekend aan afval

We rekenen enkel de zaken toe aan de afvalstoffenheffing, die hier aan toegerekend mogen worden. Vanaf 2020 wordt, conform uitspraak Raad van State, aangesloten bij dit wettelijk kader. Dit betekent dat 1/3 van de kosten voor het schoonhouden van de openbare ruimte wordt toegerekend aan de afvalstoffenheffing. Het gevolg hiervan is dat 2/3 van de kosten worden toegerekend aan de algemene begroting.

3.1 De tegenprestatie voor afval vervalt

13 verenigingen in Dronten ontvangen van oudsher een garantievergoeding van € 40 per ton oud papier en karton wat de gemeente inzamelt (gezamenlijk € 80.000 op jaarbasis). De tegenprestatie die de verenigingen hiervoor leveren (het huis-aan-huis verspreiden van PMD zakken) komt te vervallen. Aansluitend op de behoefte van de inwoners worden hiervoor namelijk afhaalpunten ingericht.

Vanuit afval en reiniging is er geen perspectief op een nieuwe tegenprestatie. Door de vergoeding aan de verenigingen over te hevelen naar taakveld 5.1 is deze voor 2020 voor hetzelfde bedrag als andere jaren opgenomen in de begroting ter dekking voor een tegensprestatie. Op deze manier kan vanaf 2020 in breed perspectief en nauwe samenspraak met de verenigingen invulling gegeven worden aan de toekomstige situatie en bijbehorende afspraken.

4.1 100% kostendekkendheid handhaven (4a en 4c)

Het beleid van de gemeente Dronten is het hanteren van 100% kostendekking binnen het product afval. Dit is transparant en stuurbaar. Dit vraagt om het doorvoeren van de maatregelen zoals beschreven in de analyse.

4.2 De veroorzaker betaalt meer (4b)

Door het terugbrengen van het aantal kilogram gratis storten op de Milieustraat naar 100 kilogram, betaalt niet ieder huishouden meer mee aan het afval van de grotere storter. De extra inkomsten hiervan worden in mindering gebracht op de stijging van de afvalstoffenheffing. Daarnaast worden inwoners meer bewust van het feit dat afval scheiden kan lonen door hier aandacht voor te hebben.

4.3 Ongelijkheid wegnemen (4d)

Door het hanteren van een gelijk tarief van €25,00 per kuub voor alle inwoners van de gemeente Dronten voor het aan huis ophalen van takken e.d. wordt eenduidigheid en gelijkheid gecreëerd. Dit betekent dat de kortingsmaanden voor Swifterbant en Biddinghuizen in april en oktober komen te vervallen.

5.1 Jaarlijks dient het college de afvalstoffenverordening vast te stellen.

In de Kadernota 2020 is het tarief afvalstoffenheffing verhoogd met het inflatiepercentage van 1,7 %. Tevens is daarbij aangekondigd dat een structurele verhoging, om de afvalstoffenheffing 100%

kostendekkend te houden, niet is uit te sluiten. Het doorvoeren van de maatregelen zoals beschreven in de analyse, brengt het basistarief voor 2020 op € 264,36.

6.1 *Noodzakelijk in verband met budgetrecht van de raad*

Om de effecten in de begroting te kunnen verwerken, wordt u ter vaststelling een begrotingswijziging aangeboden. De effecten worden nader toegelicht onder Financiën.

FINANCIËN

Effecten afvalstoffenverordening

De financiële doorvertaling van bovengenoemde beslispunten leidt tot onderstaand effect voor de hoogte van de afvalstoffenheffing 2020. De verschillende effecten zijn in hoofdstuk 4 van de bijgevoegde analyse nader toegelicht.

		Bedrag incl. btw	Positief effect	Negatief effect
	Verwerkingskosten			
a.	Ontwikkelingen verwerkingskosten	€ 575.000		€ 35,70
b.	Extra inkomsten Milieustraat	-/- € 150.000	€ 9,31	
	<i>Subtotaal</i>			+ € 26,39
	Administratieve effecten			
c.	Personeelslasten	€ 282.104		€ 17,52
d.	Afname structurele inhuur	-/- € 199.650	€ 12,40	
e.	Overhead (86%) personeel	€ 242.609		€ 15,06
f.	Toerekening Zwerfafval	-/- € 259.194	€ 16,09	
	<i>Subtotaal</i>			+ € 4,09
	Maatschappelijke effecten			
h.	Kringloopwinkels geen storting	-/- € 10.000	€ 0,62	
g.	Verenigingen niet t.l.v. afval	-/- € 80.000	€ 4,97	
h.	Vervallen PMD zakken	-/- € 39.930	€ 2,48	
				-/- € 8,07
	Netto effect afvalstoffenheffing			+ € 22,41

Concreet brengt dit de afvalstoffenheffing voor 2020 op € 237,91 (basistarief 2019) + 1,7% + € 22,41 = € 264,36.

Effecten (meerjaren)begroting

Het effect op het saldo van de (meerjaren)begroting is na doorvoering van de technische wijzigingen (zie bijgevoegde begrotingswijziging) positief. Enerzijds wordt dit veroorzaakt door het feit dat conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), BTW en overhead wel extracomptabel worden toegerekend aan het tarief voor de afvalstoffenheffing maar in de begroting niet aan het taakveld afval. Een stijging van de afvalstoffenheffing die dient ter dekking van alle kosten van afval, heeft daarom een positief effect tot gevolg op het saldo van de begroting. Anderzijds komt dit doordat de personele effecten al zijn meegenomen in de Programmabegroting 2020.

De overheveling van de lasten voor zwerfafval en de vergoeding voor de verenigingen, hebben een negatief effect op de (meerjaren)begroting. Dit geldt ook voor het aframen van de onttrekking uit de voorziening. Omdat de Voorziening afvalstoffenheffing eind 2019 naar verwachting is uitgeput, wordt de begrote onttrekking afgeraamd. In onderstaande tabel worden de afzonderlijke effecten van de verschillende onderdelen weergegeven.

	Bedrag incl. btw	BGW (excl. Btw excl. Overhead)
Verwerkingskosten		
Ontwikkelingen verwerkingskosten*	-€ 575.000	-€ 475.207
Extra inkomsten Milieustraat	€ 150.000	€ 150.000
Administratieve effecten		
Personeelslasten*	-€ 282.104	-€ 282.104
Afname structurele inhuur*	€ 199.650	€ 165.000

Overhead (86%) personeel*	-€	242.609	€	-
Toerekening Zwerfafval	€	259.194	€	194.567
Maatschappelijke effecten				
Kringloopwinkels geen storting	€	10.000	€	10.000
Verenigingen niet t.l.v. afval	€	80.000	€	80.000
Vervallen PMD zakken	€	39.930	€	33.000
Ontwikkelingen afvalinzameling (A)	-€	360.939	-€	124.744
BTW			-€	25.033
Overhead			-€	211.162
Baten Afvalstoffenheffing (B)			€	362.286
Effect op saldo begroting vanuit analyse Afvalinzameling		(A-B)	€	237.542
Overige effecten				
Straatreiniging - zwerfafval		Programma 2	-€	194.567
Vergoeding verenigingen		Programma 5	-€	80.000
Onttrekking Voorziening			-€	94.285
Effect op saldo begroting vanuit Overige effecten			-€	368.852
Aanwezige dekking				
Verwerking Concernstaat van Personeel		Programmabegr. 2020	€	268.104
Effect op saldo begroting vanuit Aanwezige dekking			€	268.104
Effect op saldo (meerjaren)begroting alle effecten			€	136.794

Het resultaat van € 136.794 is ontstaan omdat we voor de begroting 2020 de personeelslasten van € 268.104 al hebben opgenomen in de begroting van volgend jaar. Voor 2020 wordt het bedrag van € 136.794 daarmee teruggegeven aan de algemene dienst.

Egalisatievoorziening

In 2019 wordt, net als in 2018, het exploitatietekort gedekt vanuit de voorziening Afvalstoffenheffing. Op 31 december 2018 was er nog € 715.426 beschikbaar in de voorziening. Op basis van de resultaten uit 2018 wordt voor 2019 opnieuw een exploitatietekort verwacht. Daarnaast is er ook een korting verleend van € 15 per huishouden t.l.v. de voorziening. De prognose is dat de voorziening daarom per 31 december 2019 is uitgeput.

KANTTEKENINGEN

- Het beleid van de gemeente Dronten tarief dat 100% kostendekkend is. Op het moment dat uw raad besluit om het tarief niet evenredig te laten stijgen, komt het negatieve verschil ten laste van de algemene middelen;
- De afvalbranche is sterk in beweging. Er is in toenemende mate aandacht voor duurzaamheid en circulariteit. De tijd dat afval geld oplevert is voorbij en dit zien we terug in de trends en ontwikkelingen. De verwachting is daarom dat de stijging van kosten en daling van opbrengsten zich in de toekomst verder doorzetten.

Het college

drs. T. van Lenthe
secretaris

drs. J.P. Gebben
burgemeester